

Nro. 10.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRALY,
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Februarius 3-dik napján,
1809-ik esztendőben.

B é c s.

A' mult kedden mingyár délután, mikor a' 9-dik számú Magyar Kurir már a' nyomtató sajtó alatt nyögött volna, a' város és Leopoldstadt között megszorúlva lévő jeget a' megáradott víz nagy erőszakkal megindítván, azt gondoltuk, hogy ezen külső városnak lakosai a' veszedelmen már túl volnának; mindön azonközben a' Präter eleje tájján lévő úgy nevezett Ferentz kő lábú hidja a' jeget ismét megállítván, alig tölt egy óra belé, hogy a' víz a' Leopoldstadtot úgy elöntötte, hogy tsak tsolnako-
kon lehetett egygyik háztól a' másikig menni. Sok

K

emberek, a' kik a' városnak más részeiből valók lévén ekkor Leopoldstadtban találtattak, oda szorúlván ott hálni, sok Leopoldstadtiak ismét, a' kik másutt voltak, oda vízfő nem mehetvén, másutt hálni kénytelenítették. A' vár' fokaira, melly mellett a' Duna foly, katonaságnak kellett állittatni, hogy a' sok nézőket tartóztassák, hogy igen a' ízelekre ne álljanak, 's le ne hulljanak. Ejjelig tartott a' veszedelem és félelem a' Leopoldstadtban, midőn a' jég ismét megindulván, a' kedvetlen vendig a' Leopoldstadtot egészszén oda hagyta. Sok hajót özfőze rontott és elragadott; tüzi fát, deszkát, 's egyéb e'félét is igen sokat, azon helyekről, a' hol itt az e'félét tartják az ezekkel kereskedők. Melly igen felnőtt volt itt ezen alkalmatossággal a' Duna, a' kik Bétsbe jártak abból megitélhetik, hogy a' belső városban a' Miller kabinetuma megett is tsak hajóval lehetett járni.

A' többek között ennek a' nagy árvíznek a' következése volt az is, hogy azok a' Fő Posta Hivatalhoz tartozó emberek, a' kik a' Kurir expedálására vannak rendeltetve, Leopoldstadti lakosok lévén, az expeditzióra a' városba bé nem jöhettek, melyre nézve a' M. Kurir a' mult Kedden mind itt maradván, ma indul útnak.

Elegyes Tudósítások.

A' Westphaliai tudósításokban az erősfittetik, hogy Magdeburg várának tökéletes megerősítettése eránt rendelést tett az Országglőfők, hanem — ilyen megjegyzés fordul elő a' tudósításban — tsak a' belső rend és bátorság fenntartására nézve.

A' Frantzia országból Lyomból érkezett leve-

lak pedig azt hirtelték-el, hogy a' Gen. Boudet vezérlése alatt lévő Frantzia tsapatok, a' mellyek Német országból Spanyol ország felé útoztak, hanem kevéssel ezelőtt Lyonnál megállapodtak vala, olyan újabb rendelést vettek volna, hogy térjenek visszra a' Rénus felé, és Spira's Moguntzia között állapodjanak-meg. De ez a' hír még nem egészfzen bizonyos.

Berlinből így írnak: — Már eddig következő Komendánsaink tétettek árestomba, u. m: Generális Romberg a' Stettini — Gen. Le-Coq a' Hamelni — és Cen. Beneckendorf a' Spandau Komendáns. A' Küstrini Komendáns, mint mondják, útat találván az előbbállásra, élt az alkalmatossággal. Ennek neve Gen. Ingersleben. Az árestálatott tisztek között találtatik azonközben a' Küstrini volt Inzsinör Oberster Bouman. ibi Rausch nevű Májor, a' ki hasonlóképpen elfogattatott, azzal vádoltatik, hogy ő lett volna az oka, hogy a' Nagy Friedrik Király' kardját megtalálta és elvitte az ellepség. — Januarius 6-dikára virradó éjjel Minister Stein is véletlenül és siettséggel oda hagyta Berlint. Nem tudták, az Orosz Birodalomfelé vette-e' útját vagy más felé.

A' Pruszszus Királyi Familiának Petersburgfelé való útozásától fogva ismét lejjebb kezdett a' Pruszszus Státus' kötelező papirofsainak betsek szállani, a' mellyet némelly Berlini Politikusok nem kedvező jelnek tartanak a' közönséges békefiségre nézve.

Az Eszaki Hatalmanságok között folyó háborus vagy békefiséges környüállásokfelől még adig tsak bizonytalan hírekkel szolgálnak a' közönséges leveleknek íróik: — „Ugy halljuk (így szól az egygyik)

hogy, a' Swéd Király félbe szakasztotta volna a' fegyvernyugvást Finnlandiában; a' melly hír, ha megvalóságosúl, elegendő képpen megczáfolja azt, a' mit nem rég erősítettek némellyek, hogy a' Swéd Király, most a' Pruszszus Királynak Petersburgba való menetele' alkalmatoiságával, hasonlóképpen meg fogna ezen Császári városban jelenni. Ugy látszik különben is, hogy a' Swédek eleinten is keveset bíztak ahhoz, hogy ezen fegyvernyugvának tökéletes megbékélés lehetne a' következesé, melyre nézve a' Swéd határszéleken és tengerpartokon igen hathatosan tétetnek az oltalmazó készülétek. Nyughatatlansággal láttatnak a' Swéd lakosok a' Finnlandiában lévő Orosz armádiának intézeteit szemlélni, azt hozván ki mind ezekből, hogy tsak azt várja az Orosz armádia, hogy a' nagy hidek miatt a' Bothniai tengerből egészízen által fagyjon, hogy annak hátán Swétziába által üthessen. Mondják, hogy az Alandi szigetek ellen is bizonyos intézeteket láttatnak tenni az Oroszok. Mondják, hogy mind ezekre az új próbatételekre H. tzege Pagration készítette volna a' plánomot. Annyival vezedelmesebbek pedig ezek a' környülállások, hogy a' Swédek között ha szintén nyilvánosságos láрма nints is, de belső megelegedés sints. Nevezetesen Stokholmban és az ehez közelébb lévő városokban mondják, hogy leg inkább mozogna bizonyos békételkedésnek néme, de meg kell jegyezni, hogy az Ef aki környülállásokrol 's nevezetesen Swéd országnak állapotjáról egy időtől fogva felette sok képtelenségeket hirleltek el, a' melyeknek igen kevés részek volt valóság. Az okát a' dolognak könnyű által látni. A' hadakozás által minden Europai országokkal való közösüléstől el lévén

a' Swédok szakasztatva, minden ujjság a' mit felöl-
 lők a' közönséges levelekben olvasunk, vagy magá-
 nos levelekből vagy útbizósoknak beszédjeikből véte-
 tik, a' mellyek többire igen bizontalan újságkútfe-
 jek szoktak lenni. Ilyen bizontalan sőt nevettséges
 hír volt az, hogy a' Swéd Király a' mostani kör-
 nyúlállások között Petersburgba menne, midőn, mint
 másfelől írják, éppen most dolgoznak Petersburgban
 Finnlandiának ezutánni országlása' modja' elintézte-
 tésén. Tartományi gyűlés fog t. i. benne nem so-
 ká tartatni, melyre mind a' négy Rendek meghivat-
 tatnak. A' Császár pedig kérettetni fog, hogy ezen
 ujj tartományát a' jövő tavaszon látogassa meg. Utol-
 só leveleinkben, mellyeket Pétersburgból vettünk,
 egy szó emlékezet sem tetetik azon békefésséges pro-
 jektomok felől, mellyekről hirteltetett, hogy azok-
 kal a' Swéd Király megkínálta volna az Orosz Csá-
 szárt.

Azt is meg lehet továbbá jegyezni, hogy mind
 ezek egy Párisi Ujjságban irattatnak — a' mellyekre
 feleletül szolgálhat egy más ugyantsak Frantzia Uj-
 sagleveléből a' következő tudósítás: —

„Tsakugyan valóság az (ugy mond), hogy az
 Északi Hatalmaságok között való özfzefzerofsabb
 özfzefzövetkezésnek híre naponként inkább inkább
 terjed. A' könnyen megeshetik, hogy Dánia és Prusz-
 szia az Orosz Birodalomhoz még jobban hozzátsatól-
 ják magokat, mint eddig hozzátsatoltatva voltak;
 a' melly özfzetsatolódás tsak arra való leszen, hogy
 megmenthesék az Északi tartományokat azon vesze-
 delmektől, a' melly erre abból háromlott, hogy az
 Anglia ellen való hadakozást az Északi Hatalmasá-
 gok, mind ez ideig nem minnyájan és nem közönsé-

ges megegyezéssel és iparkodással folytatták volna, etc. Egy szóval, ez a' szorofsabb ölfelfzövetkezés az Efszaki Hatalmalfságok között, Anglia ellen lenne intéztetve.

A' Koppenhága-ból Jan. 9-dikén indúlt tudósítások között egyebeken kívül ez a' megjegyzés is előfordúl, hogy azon mézfárfékeknek laistromjok fzerént, a' mellyek ott a' lóhúsnak árulását árendában privilegium fzerént birják, a' lefolyt Oktober, November, és December hónapokban, 100 lovat vágtak-ki, a' mellyekből 1600 font húst adtak-el. — Ebből ugy látfzik, hogy a' Koppenhágai lakosok meglehetősen letették a' ló hústól való idegenkedést.

A' Dánus Királynak minden készülteiből ugy látfzik, hogy egyfelől Norvegiából, másfelől pedig Seelandia szigétéről egy próbat akar tenni Swéd ország ellen, az alatt, míg azt az Oroszok ezt Finnlandia felől fenyegetik.

A' Petersburgi Udvari Ujságban Finnlandiai történetekről nintsen most semmi tudósítás. Egyéb környüállások között a' nevezetesebbetskék ezek: — A' Finnlandiában elesett H.tzeg Dolgorukkinék egy testvérének, a' ki hasonlóképpen Generális volt, de a' fzoigálatból elbotsáttatott, három ezer Rublákát rendelt esztendónként a' Csáfzár azon fzoigálatokra nézve, a' mellyet az ő testvére az elesett H.tzeg Dolgorukky mutatott az Orosz Státushoz. — A' Weimari Hertzeg, a' Sándor Csáfzár Sogora, Petersburgba érkezett.

A' Prufzfszus Királynak és Királynénak Petersburg felé való útozafsokról ilyen nevezetefségeket olvasunk egy onnan Jan. 3-dikán indúlt levélben: —

„A' Prufzfszus határfzeltől fogva Petersburgig

mindeneket felmozgatott ezen Felsőges személyek útja. Polangen az első Orosz helység, 820 Werstnyi távolságra van Petersburgtól, a' melly, egy Német mértföldre 7 Werstet (zámálván, 117 Német mértföldet tesz. Az egész út 39 Státziókra osztott fel, mellyek közül e' fzerént a' kisebbre másfél, a' nagyobbra négy Német mértföldek esnek. Minden Státzióon egy Úti-Marschal és egy Orosz lovas kíséző tsoport várja, tiszteletből való szolgálat tétel végett a' Királyi útasokat. A' tsoport, 1 fő és 3 al tisztből, 12 köz emberből, és 1 Dobosból áll. Minnyájan vállogatott lovasok, rész fzerént Huszárok, rész fzerént Dragonyosok; Petersburghoz közel pedig a' Konstantinus Nagy Hertzeg Regementjébéli Ulánusok. A' várakba való beérkezésekor 51, kimenésekor is annyi ágyulövés által tiszteletik az útas sereg. Az őrző sereg mindenütt parádéval fogadja. Szállásai előtt egyegy Kompánia áll zászlóval. Rigában egy nyugvó napot tartván, fényes inneplésekkel, világosításokkal, bálal fogadtattott. A' tántzot a' Királyné kezdette el Gróf Lievennel, a' Berliini Orosz Császári Követtel. A' Király is tántzolt. Egyéb eránt a' társaság nevezetesebb tagjaival való beszélgetéssel töltötték ő Felsőgek idejeiket, kik között Superintendens Sonntag, a' Rigai Proto.Popa Tychamirow, és Doktor Merkel urak különösen megneveztetnek. A' bálnak éjféle 1 órákor volt vége, etc.

Berliini levelekből olvassuk, hogy Sándor Császár ajánlást tetetett volt a' Királynak és Királynénak, hogy olyan szánat küld eleikbe a' Petersburg felé való utozásra, mellyet fűt ni lehet: de nem fogadták-el ő Felsőgek ezen ajánlást.

H i r a d á s.

A' Bétsben kijövd Pannoniának első Kötetje elkészült, és a' mai postanapon minden Érdemes Olvasójának elküldetett. A' kijövendő Kötetek ezután is minden hónap végére megjelennek.

Ez a' Pannónia név alatt hónapanként kiadandó Munka egyenesen ugyan a' Magyar Nyelv terjesztésére és annak legkönnyebb módon lehető megtanulására tzelez, úgymint a' mellynek tudását a' környüállások mind inkább inkább szükségessé teszik, a' honnan nagy része német nyelven íródik: mindazáltal reményli a' Kiadó, hogy azt mások is, nevezetesen valakik a' Magyar nyelvnek kedvellői és ennek Literatúrájának baráti, gyönyörködve olvashatják.

Minden Postahivataloknál le lehet a' Pannoniának egész esztendei taksáját tenni, a' melly tizenkét forint. / Central University Library Cluj

A' Német-Grammatikának rövid időn leendő kijöveteléről, úgy szinte a' kiadandó nagy Lexiconnak is mibenlétéről rövid időn tudósítom Kedves Házaífiat.

Márton Jósef.

a' Bétsi Cs. K. Univerzításban Magyar Nyelvnek és Litteraturának közönséges Tanítója.

* * *

Jelentés. Az idegen országi posták már öt napja hogy az árvizek miatt meg nem érkeztek; melyre nézve, és azért is, hogy tegnap innep lévén a' beüzsedönk többel el nem készülhetett, ma csak felárkusra telhetett a' M. Kurir.

P. D.